

Bohoslužby v Zábřeze 15.října 2017

Mt 22, 1-14

Milé sestry, milí bratři, když jsem byl malý, těšil jsem se, když se v rodině konala nějaká svatba. Kromě dobrot tam byli sestřenice a bratrance, se kterými jsme mohli dovádět. Ani by mne nenapadlo, že bychom doma takové poznání odmítli. Ani tak nezáleželo na tom, kdo z příbuzných se ženil, či vdával, prostě jsme se rádi viděli se všemi. A samozřejmě jsem také plánoval, až se budu ženit, kdo všechno tam bude muset přijet. Než jsem se ženil, vztahy ochladly a nikdo z té širší rodiny nepřijel. Bylo to pochopitelné, už měli své rodiny, práci, málo času a tak podobně. Zkrátka se situace změnila a nad touhou po setkání zvítězily praktické důvody. Stejně jako je tomu u mnoha dalších pozvání, která se k člověku dnes dostávají. Prolíná se v nich pocta se vřelostí vztahu.

Stejným způsobem bychom mohli pohlédnout i na pozvání, které se dostalo různým lidem v dnešním podobenství. Pozvání na svatbu královského syna je veliká pocta a není slušné ji odmítnout. Ale i v tomto pozvání se vyjadřuje vztah ke králi. Ostatně jak jinak bychom měli porozumět až vyhocené situaci, kdy posly připomínající pozvání někteří týrají a zabíjejí, kdy král odmítající hosty přichází zahubit? Postoj pozvaných je zřetelný, ač je nám to nepochopitelné, pozvání jim není příjemné. Vidí v něm cosi omezujícího pro svůj vlastní život. Dávají najevo, že si nedají králem jen tak mluvit do svého života.

Ježíš vypráví drsný a skoro nepravděpodobný příběh. A tak se musíme sami ptát, co jednotlivé části příběhu znamenají? Svatba syna krále je významná událost. Pozvání na ni svědčí o vztahu krále k těm, kterým je směřováno. Z nějakého důvodu je tam chce mít. Můžeme si o těch důvodech myslet mnohé, ale uvedeny nejsou. Spíše záleží, jak vidíme onoho krále. Jistě, ukáže určitou krutost. Ale tak nějak cítíme, že ta svatba souvisí s něčím, co koná Bůh v tomto světě. On je ten král, jeho syn je Ježíš. Pokud to takto pojmem, pohnutky krále nejsou sobecké, ale vyplývají z jeho vztahu k lidem. Nejde o nucený projev loajality, čin ukazující podřízenost královské moci. Vždyť v Ježíši Kristu Bůh volá, že nás chce mít u sebe, protože si nás zamiloval. Je to pro něj nikoliv státnická povinnost, ale skutečná touha po společenství, co vede k onomu pozvání. Svatba tohoto královského syna se tak stává okamžikem, kdy Bůh zjevuje

svou lásku k člověku. Není to skvělé, když si můžeme uvědomit, že někdo tak mocný a veliký stojí o nepatrného člověka? A tak vlastně nemusí jít u té svatby o žádnou konkrétní událost, ale spíše okamžik, kdy člověku zní Boží pozvání do jeho společenství, zaznívá mu dobrá zvěst, že je prolomena hradba hříchu, která člověka a Boha oddělovala. Bůh volá člověka k sobě, aby mu zvěstoval odpuštění jeho vin a ukázal cestu nového života. Svatba je tedy setkání Boha s člověkem v příchodu Ježíše Krista.

Zajímavou otázkou jsou také hosté této hostiny. Vidíme, že se jedná o dvě skupiny. Nejsou přímo jmenováni, ale z textu by se dalo rozumět tomu, že jedna skupina jsou ti, kdo mají své domovy, mají dobré postavení a tak nějak se předpokládá, že mají blízko ke svému králi. Druzí se nacházejí na ulicích, na cestách, nejsou na tom tedy dobře. Původně pozvání platí těm prvním. Kdo to mohou být? Je-li tím pozváním slovo evangelia o Ježíši Kristu, pak by se dalo říct, že pozvaní jsou ti, kdo tomu slovu mohou rozumět, kdo k němu mají nějakým způsobem blízko. Takže v době Ježíšově farizeové a zákoníci, ke kterým mluví. Ale dnes? Nejspíš lidé církve. Tedy ti, kdo žijí Božím slovem, kdo jsou v něm třeba od malička vychovávaní. Když zazní do jejich života Boží hlas, tak jej přijmou, zareagují na jeho pozvání. To se zdá být logické. Ale jak nám podobenství ukazuje, podle pravidel logiky to nefunguje. Lidské jednání není vedeno tím, co Bohu přijde logické. Je vedeno svým vlastním zájmem. Proto se stane, že odmítne Boží pozvání, stane se hluchým k jeho hlasu.

Vlastně až odmítnutí těch prvních se stává příležitostí pro ty druhé. Tedy lidi, kteří patrně nebyli s králem v nějakém bližším vztahu, ne, že by mu byli lhostejní, ale přeci jen se jevilo, že mají k Bohu dál. Ježíš míní různé hříšníky, celníky, nevěstky, možná nějakého toho podvodníka. Jedná se o dobré i zlé, jak v textu čteme. To je důležité. Zváni jsou všichni bez rozdílu toho, jak se ostatním jeví. Klesl tedy král tak hluboko? To se nedá tak jednoduše říct. O to totiž nejde. Jde o tu reakci, že tito, kteří se nezdáli, že by na Boží pozvání nějak příznivě odpověděli, nakonec přicházejí a plní hodovní síň. Jinými slovy, společenství kolem Ježíše se neskládá ze spravedlivých podle lidského pohledu, ale z ospravedlněných Božím evangeliem.

Jistě dá se říct, že oproti těm prvotně zvaným se jen tak potulovali a tak neměli nic jiného na práci. Nic jim nebránilo přijmout pozvání k Bohu. Navíc to mohlo být lákavé, protože vidina hostiny, tedy jídla, je pro někoho, kdo se potuluje na rozcestích docela silný argument. Ale o to dost možná právě jde. Srdce jedněch je obrostlé tukem, je nasycené. Tak nějak nevidí v Božím pozvání nic, co by mu mohlo něco dát, co by ho mohlo k něčemu dalšímu posunout. Ti druzí jsou hladoví. Jejich srdce je připravené přijmout Boží lásku, protože si uvědomují, že jim chybí. A tak se dostáváme k zajímavému poznatku. Boží pozvání slyší každý, ale jen ten, kdo si uvědomuje svou prázdnotu, svou bídu, je dokáže přijmout. Skoro se to začíná jevit, že evidentní blízkost Bohu je spíše na překážku. Ale to by bylo špatně pochopeno. Nejde ani tak o to, jak blízký se člověk Bohu cítí. Jde o to, jestli se cítí sám se sebou spokojen, nebo poznává, že je v jeho životě místo, které dokáže zaplnit jen Bůh svou láskou. Jde tedy o to, zda se cítí být před

Bohem tím usedlým, který už nic nehledá a neočekává, nebo zda je stále hledající. Všimněme si, že král své služebníky posílá na rozcestí. Tedy na místa, kde se lidé rozhodují, kudy dál, kde se někdy musí ptát, kde musejí hledat. Tam přicházejí služebníci s pozváním na hostinu Božího Syna. Tam nás také zasahuje slovo Boží, jeho vyznání lásky a pozvání do společenství. Smíme ho slyšet tam, kde hledáme, kde se ptáme, rozhodujeme, ne tam, kde jsme se všim hotovi a máme jasno.

Velmi svérázným místem podobenství jsou dvě násilné situace. Hubení těch, kdo nepřijali pozvání a vyhození toho, kdo nebyl na svatbu náležitě oblečen. Obojí spolu souvisí. Obojí je nesením následku po vyjádření určitého pohrdání ve vztahu ke králi. U těch odmítajících pozvaných je to asi zřejmé. Vlastní zájem zvítězil nad zájmem o Boha. To jinak než smrtí a záhubou končit nemůže. Svět, který odmítá Boží slovo, Boží napomínání a pozvání na cestu smíření, spěje neodvratně k záhubě. Obraz v podobenství je možná tvrdý, ale snad si právě tímto způsobem uvědomíme, k čemu spějeme, když před Bohem dáváme přednost sami sobě, když odmítáme jeho pozvání do společenství ze svých sobeckých pohnutek. Pohrdání u toho druhého člověka není až tak patrné. Vždyť nevíme, za jakých okolností pozvání přijal. Ale to platí i pro ostatní a ti se dokázali obléknout přiměřeně. Oděv není něco nedostupného. Je zřejmé, že každý ho může získat, když pozvání přijme. Spíš jde o to, že ten oděv přijmout nechtěl. Chtěl zůstat sám svůj, sám sebou. To je docela důležitý moment tohoto podobenství. Zdálo by se, že když se pozvání na svatbu děje jako něco plošného, tak si s tím člověk nemusí lámat hlavu. Přišli dobří i zlí. Ten, co byl vyhozen není brán jako dobrý nebo zlý. Na tom tolik nezáleží. Jde totiž o to, co přijetí tohoto pozvání s člověkem udělá. A v tom je veliká síla tohoto podobenství. Mluví se vlastně o Boží milosti. Zvaní těch, se kterými se původně nepočítalo, je projev Boží milosti. Jenže i ta milost není bezbřehá, není automatická. Čeká na reakci ze strany člověka. V tomto případě je tou reakcí přijetí svatebního oděvu. Tedy přijetí něčeho, co člověka spojí s těmi ostatními, vytrhne ho z jeho původního života. Přijetí pozvání na hostinu Božího království tak není jen zvěstí odpuštění, ale také výzvou k proměně života. Proto ten nevhodně oděný končí svázán v temnotě. Jakoby zde zaznívalo, že přijetí Boží milosti bez touhy změnit svůj život, je také k ničemu, vede vlastně ke stejnému konci jako její odmítnutí.

Podobenství o hostině nám připomíná Boží lásku, ve které se Bůh stává naším přítelem. Chce nás mít u sebe, touží po naší blízkosti. A zvěstuje, že pokud existuje překážka, abychom jeho pozvání přijali, musíme ji hledat u sebe. Ne ale ve své nedokonalosti. Tu Boží láska překryla. Jediná překážka je v nechotě si tuto nedokonalost přiznat a nechat proměnit Boží láskou.

Pane Ježíši, přikrýváš naše viny. Na naše selhání a nedostatky odpovídáš pozváním ke štědré hostině. Kdo jsme, abychom je odmítali? Prosíme tě o pokoru, ve které si smíme přiznat, že my sami potřebujeme, aby nám bylo odpuštěno skrze tvou oběť na kříži, že my sami potřebujeme nejen přijmout tvé pozvání, ale také tvoji proměňující lásku.

neděle 15.října 2017

Napsal uživatel Vlastislav Stejskal
Středa, 13 Březen 2019 15:14 -

Amen

p { margin-bottom: 0.25cm; line-height: 120%; }